

III.

KÖZHASZNÚ TUDNIVALÓK.

Egyezmény,

a budapesti kiadók és könyvkereskedők között a vevő közönségnek adandó kedvezmények tárgyában.

(Létesült 1878 szept. 1-én, módosult 1879 márcz. 15-én, 1881 aug. 26-án és 1887 aug. 27-én).

1. A közönséggel szemben a könyvek bolti árából engedményt adni általában tilos. Kivételeknek csak a következő esetekben van helye:

2. a) Állandó vevők, nyilvános intézetek, kaszinók, olvasóegyletek, jótékonyági egyesületek, nyilvános könyvtárak és tanítók, kik tanítványaik számára a könyvszükségletet közvetítik, 10⁰/₀-nyi engedményben részesíthetők; kivételt csak oly intézetek és könyvtárak képeznek, melyek eddigelé máris magasb engedményben részesültek. Ilyenek az eddigi engedményben ezentúl is részesíthetők (1879 márcz. 15-iki határozat);

b) elárúsítók (könyvkötők, vegyeskereskedők stb.) kivétel nélkül 15⁰/₀, az egyetemi nyomda és Szt-István-Társulat kiadványaiból 10⁰/₀ engedményben részesíthetők, ha azok a vidéken űzik üzletüket. A fővárosban csupán engedélyezett elárúsítóknak adhatók el iskolakönyvek (1890: VIII, 24. határozat);

c) antiquárok semmiféle engedményben nem részesíthetők.

A fenti határozatok szigorú betartását egy külön e célra kiküldött bizottság ellenőrzi, melynek (írásbeli) indítványára az ez egyezményt megszegőkkel, minden üzleti összeköttetés — még a készpénzért szállítás is — azonnal beszüntetendő. (1881 aug. 26-iki határozat.)

Kizárja az egyezmény bárminemű kedvezmények nyújtását, a mennyiben megtöltja a bérmentes posta-csomagokat, porto-megtérítéseket, ingyenpéldányokat, egyszóval mindama kedvezményeket, melyek alkalmasak arra, hogy a rabatt értékét helyettesítsék vagy pótolják.

3. Bérmentes küldemények állandó vevőkkel szemben megengedvék:

a) megtekintésül küldött könyvszállítmányoknál;

b) ha a megrendelés összege az 5 frtot meghaladja.

Ez esetekben azonban semmiféle rabatt nem adható.

4. «Ingyen könyvek» mint az engedmény egyik neme, csak a következő esetekben adhatók:

a) iskolakönyvek mutatványpéldányai az iskolai igazgatóságoknak és szaktanároknak ;

b) ajándékok tanintézetek, jótékonyági egyleteknek, tanulói könyvtáraknak, azok külön kérelmére ;

c) ajándékok az iskolai év végén mint jutalomdíjak, kiváló tanulóknak.

Az ily ajándékok azonban csak esetről-esetre adhatók s nem képezhetik valamely üzletkötés feltételét.

5. Az ez egyezményben megengedett kedvezmények bármilyenü kihirdetése akár a sajtó útján, akár körlevelekben, vagy könyvjegyzékekben határozottan tilos. (1879 márczius 15-iki határozat.)

6. Az arany-árfolyam a budapesti könyvkereskedők által szavazati többség útján határoztatik meg. A közönséggel szemben csakis osztrák értékű számláknak van helye, márka vagy frank-számítás tilos. 1 frank = 1 márka ; 1 shilling = 1.20 márka.

7. Colportage-czikkek kiadóira a fenti elvek nem irányadók, mennyiben ilyenmü kiadványaik terjesztésénél teljes %^o dolgában nincsenek csupán a könyvkereskedőkhöz kötve.

8. A ki az alulirottak közül a fenti megállapodások ellen bármikép vét, első esetben 100 frt, második esetben 200 frt, harmadik esetben 500 frt bírsággal büntetendő. Ellenszegülő czégek az egyezményből kizárandók, tőlük a számla időlegesen, vagy véglegesen megvonandó, mely rendszabály esetleg még annyira is szigorítható, hogy velük minden összekötetés — még a készpénzszállítás is — megszakítandó. Ugyane büntetés éri azt, ki alattomban a kizárt cégnek bármikép szállít.

Az eljárás a következő :

Az, ki ez egyezménynek egyik aláírója által történt megszegéséről bizonyítékra tesz szert, jelentést tesz egyleti elnöknek vagy helyettesének, ki az aláírókat külön gyűlésre hívja egybe, megnevezvén a napirend tárgyát, s előlegesen értesítvén a vádlottat a vád részleteiről, hogy az esetleges ellenbizonyítékait beszerezhesse. Az elnök előadja a vádat, meghallgatja a vádlott védelmét, tárgyalásra bocsátja az ügyet s végül bezárja a vitát és szavaztat. A szótöbbséggel hozott ítéletnek vádlott tartozik magát alávetni. Ha vádlott meg nem jelenik, az ítélet meghallgatása nélkül hozandó (makacssági elmarasztalás).

9. Az ily határozat elleni föllebbezés jogáról az alulirottak előre lemondanak s kijelentik, hogy az ítéletnek, a mennyiben az bírságot szabott, 3 nap alatt eleget tesznek ; s a bírságösszeget ez idő alatt az egyleti elnöknel vagy pénztárnoknál lefizetik, minek elmulasztása esetében feljogosítjuk az elnököt, hogy a bírság lefizetése iránt bármely általa meghatározandó járásbírság oltalmát sommás kereseti úton igénybe veheti.

10. Az ily bírság pénzek a pénztárnok által külön kezelendőek s hováfordításuk iránt a magyar könyvkereskedők egylete határoz.

11. A cézgekkel, melyek az ez egyezményhez való hozzájárulást megtagadnák, minden összekötetés megszakítandó, tőlük a belépésig minden hitel megtagadandó.

Tankönyvengedélyezés.

(Szabályzat az állami, községi, társulati és magán jellegű népoktatási intézetek, kereskedelmi és alsófokú ipariskolák, tan- és segédkönyveinek megbirálása, engedélyezése és használata tárgyában.)

1. Az 1868-iki XXXVIII. t.-cz. 8. §-ában megnevezett s a vallás- és közoktatásügyi magy. kir. minister vezetése alá tartozó tanintézetekben (nevezetesen állami és községi, társulati és magán jellegű elemi és felső nép-, polgári iskolákban, tanító és tanítónőképezdékekben) továbbá az alsófokú ipari és kereskedelmi, valamint a közép kereskedelmi iskolák s a felsőbb leányiskolákban csak szabályszerűen megvizsgált és engedélyezett tan- és segédkönyvek használhatók.

2. Bármely tan-, vagy segédkönyv engedélyezését az orsz. közoktatási tanács birálata alapján a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister rendeli el.

Az engedélyezett könyvek nyilvántartására időnként jegyzékek bocsátatnak ki.

3. Engedélyezett könyv használatba vétele következő módon történik: Úgy az elemi, mint a felső nép- és polgári, valamint az alsófokú szakiskolák mindegyikében a következő iskolai évre a tanulók kezébe adandó könyvek jegyzékét a tanítóval, vagy a tanítókkal egyetértőleg az iskolaszékek (gondnokságok, felügyelő bizottságok) minden évben április havában tartandó ülésükben állapítják meg, használván mindenkor az állam kormánya által kiadott vagy engedélyezett már meglevő kézikönyveket. (Áll. int. gondn. ut. 34. §. Polg. isk.-szék. utas. 44. §.)

Tanító- és tanítónőképezdek, közép kereskedelmi iskolák és felsőbb leányiskolákban a használandó tankönyveket a fennebbi elvek szerint a tanári testület állapítja meg.

A kiválogatott könyvek jegyzékét az iskolaszékek (felügyelő bizottságok) illetőleg tanári testületek kötelesek június végéig a tanfelügyelőnek bemutatni. Ha ellenben nem engedélyezett könyvet kívánnának használatba venni, kötelesek azt szabályszerű módon engedélyezés végett felterjeszteni. A könyv behozatala csakis az engedély megadása után történhetik. (1886 szept. 8. 28,472. sz. a. rend.)

Közép- vagy másnemű iskolák számára szerkesztett tankönyvek az említett iskolák valamelyikében csakis akkor használhatók, ha azok az illető iskolákra nézve külön is engedélyezettek. (1886 szept. 8. 28,472. sz. a. rend.)

4. Új tankönyv engedélyezését a tantestületek vagy a szerzők kérhetik. Az ily tárgyú folyamodványok az illető könyv öt példányával a kir. tanfelügyelőség útján terjesztendőek fel a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez. A könyv ezen öt példányából egyet a kir. tanfelügyelő tart meg, egyet a vallás- és közoktatásügyi ministerium, egyet az országos közoktatásügyi tanács, kettő pedig a szakbirálóknak adatik ki. A kérvényhez melléklendő az elemi iskolai könyveknél kötet- vagy füzetenként 5 frt, magasabb népoktatási intézetek kézi- és segédkönyveinél 10 frt birálati díj lefizetéséről szóló nyugtatvány. Ha a könyv a középiskolákra

nézve már engedélyt nyert, akkor a díjnak fele fizetendő. E végből előlegesen minden tankönyv egy példányban az illető bírálati díjjal az országos közoktatási tanácshoz (Budapest, VIII., Ösztutca 9) küldendő.

A kérvényben kimutatandó, hogy az új munka, a már eddig engedélyezett tan- vagy segédkönyvekkel szemben a tanítást javíthatja s az iskolai oktatás sikerét biztosabbá teheti.

Engedélyezésre csak teljesen egész mű terjeszthető be. Az oly művet pedig, melynek ismétlés céljából mindig a tanuló kezénél kell lenni, habár több osztályról szól is, csak egy kötetben vagy füzetben lehet engedélyezés végett bemutatni.

5. Az új könyv engedélyezését kérő folyamodványok, ha t. i. a könyvet már a legközelebb következő tanévre kérik engedélyeztetni, lehetőleg a folyó iskolai év elején, legkésőbb október 15-ig terjesztendő be.

Később felterjesztett könyveknek megbírálása és engedélyezése a következő tanévig nem kívánható.

A kir. tanfelügyelő a hozzá beérkezett folyamodványokat beérkezésük után, de legkésőbb nov. 15-ig felterjeszti a vallás-és közoktatásügyi miniszterhez az országos közoktatási tanácsban történő megbírálás végett.

7. Az országos közoktatási tanács a beérkezett könyvet első ízben való megvizsgálása alkalmával azonnal két szakférfiu bírálata alá bocsátja, kik közül az egyik lehetőleg az illető iskola terén működő vagy legalább amaz iskola módszerét gyakorlatilag ismerő egyén legyen.

A bírálatnál követendő szempontok :

a) Minden tankönyv megítélésénél a főszempont az, megfelel-e a tanterv követelményeinek? Mivel a tanterv csak főbb vonásokban jelöli meg a tanítás anyagát, megvizsgálendő, nincse-túltságos sok anyag összehalmozva s így a tankönyv terjedelme nem túlzott nagy-e, vagy esetleg nem pusztá hézagos vázlat-e?

b) Figyelembe veendő, hogy a könyv tudományos tekintetben nem tanuskodik-e elmaradottságról? S ha igen, ez adatokkal bizonyítandó.

c) Didaktikai szempontból helyesen tárgyalja-e a felölet anyagot.

d) Nincsenek-e benne az államiság, valláserkölcsiség, tisztesség és jó ízlés ellen vétő részletek? Nem foglaltatik-e benne nemzetiségi vagy felekezeti elfogultság, izgatás?

e) Előadás tekintetében megfelel-e azon osztály ifjusága fejlettségi fokának, a melyre szánva van, helyes magyarsággal van-e írva s helyesírás tekintetében követi-e az akadémia rendszerét?

f) A könyv kiállítása megfelelő-e? Különösen tekintetbe veendő, nem szemrontó apró nyomású-e?

g) A könyv ára nem túlságos nagy-e?

h) Meg van-e a több kötetre terjedő műveknél a kapcsolat és fokozatos haladás?

i) Minden műről külön bírálat irassék s a felhozott kifogások példákkal bizonyítottan.

k) Minden könyvnél pontosan megjelölendő, mely intézet (vagy intézetek) és mely osztály számára engedélyeztethető.

8. Az okadatolt szakbírálatok a közoktatási tanács bíráló

bizottsága elé terjesztetnek. Az ily bíráló bizottsági ülésre különösen a megfelelő intézetekben működő tanácsstagok hivatnak meg, de meghivatnak rendszeren a bírálók is. Ha a bírálatot a tanácsstagok nem teszik magukévá, vagy a két szakember által bírált könyveknél a bírálatok egymással ellenkeznek, a könyv még egy szakember bírálata alá is kiadatik.

A közoktatási tanács véleménye két fokozati engedélyezésre szólhat :

a) feltétlenül ajánlhatja a könyvet, ha az a 7. pontban foglalt kívánalmaknak általában megfelel ;

b) megengedheti egyes tanintézetek használatára, ha az általános kívánalmakon kívül helyi (pl. tannyelvi) viszonyokat vagy más körülményeket tart szem előtt.

9. A közoktatási tanács a bírálata alá bocsátott könyveket a bírálatokkal s egyéb e tárgyra vonatkozó ügyiratokkal együtt legkésőbb márczius végéig köteles a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez felterjeszteni.

10. A könyv ügyében véglegesen a vallás- és közoktatásügyi minster határozván, a könyv engedélyezését úgy a folyamodókkal, mint a «Néptanítók Lapja» útján az összes népoktatási intézetekkel tudatja. A bírálatok névtelen másolatai mihez tartás végett a folyamodók kívánságára mindenkor kiadatnak.

11. Az engedély mindig csak egy kiadásra szól.

Lényegileg nem változott új kiadások engedélyezését egy régi és két új példány beküldése mellett közvetlenül a vallás- és közoktatásügyi ministernél lehet kérelmezni. A vallás- és közoktatásügyi minster a könyvet a közoktatási tanácshoz juttatja el annak megállapítása végett, vajjon az új kiadás az előbbivel megegyez-e? A tanács köteles az ily könyvet soron kívül tárgyalni s arról jelentését végleges határozat végett a vallás- és közoktatásügyi minsterhez felterjeszteni. Nem változott új kiadású műveknél az 5 vagy 10 frtnyi bírálati díjnak fele fizetendő.

Ha az új kiadás lényeges változáson ment keresztül, az engedélyezési eljárás olyan mint az új könyveknél.

12. Az országos közoktatási tanács a hozzá befolyó bírálati díjakról külön könyvet vezet s róluk egyéb átalányaival együtt a vallás- és közoktatásügyi minsteriumnak beszámol.

13. Ha kiadótól vagy magánfelektől a bírálati díj lefizetését igazoló nyugtadvány nélkül érkeznek valamely könyv bírálatra, azon czélból, hogy az a tanintézetek számára beszerzésre vagy a tantestületek figyelmébe ajánltassék, a közoktatási tanács a bírálatra kiadás előtt a beküldőt a bírálati díj lefizetésére fel fogja szólítani.

14. E szabályrendelet a kihirdetés után azonnal érvénybe lép. Azonban megengedtetik, hogy a használatban levő nem engedélyezett könyvek az 1889/90-ik tanév végéig, tehát 1890. évi június hó végéig használatban maradjanak és nem engedélyezésük esetén csak az 1890/91-ik tanév elejére engedélyezett könyvvel okvetlenül cseréltesse fel.

Colportage-ügy.

(A m. kir. belügyminiszternek 1873. márczius 9-én 463. sz. a. kelt, s valamennyi törvényhatóság elnökéhez intézett körrendelete, a külföldön megjelent sajtótermékek házalás útján leendő elárúsításának szabályozása tárgyában.)

Az 1848: XVIII. t. cz. Magyarországon a sajtószabadság elvét törvényerőre emelvén, egyúttal a sajtótermékek rendes úton való elárúsításának módozatát is meghatározta, ellenben az azokkal való házalást a 45. §-ban az illető hatósági rendőri felügyelete alá helyezte.

A királyi kormány a törvény által reá ruházott ezen kötelesség folytán a sajtótermékekkel házalás szabályozását a kellő egyöntetőség szempontjából is szükségesnek találván, az összes törvényhatóságok elnökei, mint kikre az idézett törvény által a sajtóügy kezelése — a mennyiben az közigazgatási útra tartozik — bízott, az 1867. évi június 26-án 1731. R. szám alatt kelt belügyministeri körrendelettel értesítették, hogy az idézett sajtótörvényben körülírt mindennemű belföldi sajtótermékek házalás útján csak azon esetben árulhatók, ha erre az illető sajtótermék előleges bemutatása mellett azon törvényhatóság engedélye nyeretett ki, melyben a házalás eszközöltetik.

Legújában ismételve merültek fel esetek, hogy külföldön megjelent sajtótermékeknek Magyarországbán házalás útján leendő elárúsítása részint minden hatósági engedély nélkül megkísérletett, részint az illető belföldi vagy külhoni ügynökök az engedély kinyerése iránt, hol egyik hol másik hatósághoz fordultak, miáltal a törvényszerű felügyelet felette megnehezítettett, vagy épen lehetlenné tétetett.

Ennek kikerülése végett, valamint a különben is multhatlanul szükséges egyöntetű eljárás létesítése céljából, a törvény által reám ruházott jog és kötelesség alapján ezennel rendelem: miszerint oly esetben, midőn bárki külföldön megjelent hirlapokat, röpiratokat, képeket vagy bármiféle sajtótermékeket Magyarország határain belől, Erdély kivételével, házalás útján elárúsítani, vagy ilyenekre előfizetőket ily módon gyűjteni kíván, tartozik erre. az illető sajtótermék előleges bemutatása mellett, a kir. belügyminister előzetes engedélyét kikérni s a kinyert ezen engedélyt azon törvényhatósági elnöknel, melynek területén az elárúsítást gyakorolni kívánja, az elárúsítás megkezdése előtt bemutatni.

A Királyhágontúli törvényhatóságok területén a sajtóviszonyokra nézve ez idő szerint még az 1851. évi május 27-iki sajtórendtartás mindazon szabványai, melyek az 1871. évi május 14-én ¹⁴⁹⁸ J. M. E. szám alatt kelt belügyi és igazságügyministeri szabályrendelet által módosítást nem szenvedtek, érvényben lévén, ezen sajtórendtartás 7. §-a z. fentebb előadottak értelmében a Királyhágontúli törvényhatóságok területére nézve továbbra is teljes érvényben fentartatik.

Az összes törvényhatóságok kötelessége leend ezen renделе-

tem pontos végrehajtása felett örködni, azaz ellen vétőket kérdőre vonni s általában a hatóságuk alatti területen az elárúsítást csak a ministeri engedélyben meghatározott sajtótermékekre nézve s az abban meghatározott időtartamon belől megengedni.

(Rendeletek tára 1873. 38. sz.)

Naptár átbélyegzés.*

Végzés. A nagyméltóságú m. kir. pénzügyministerium folyó évi november hó 7-ről 115.271. szám alatt kelt magas rendeletével, a folyó évre kiadott, szabályszerűen megbélyegzett, de el nem kelt naptárak bélyegilletékének visszatérítését folyó évre, még az eddigi gyakorlat vagyis a btv. és sz. 197. §. kivánalmától eltérően már beterjesztett naptárrészek alapján, kivételesen megengedhetőnek nyilvánítani méltóztatott.

Miről a hivatolt magas rendelet alapján tájékozás végett azon hozzáadással értesítettik a magyar könyvkereskedők egylete, hogy jövőben a naptár bélyegilletékének visszatérítése körül a bélyeg-törvény és szabály 197. §-a** szigorúan fog alkalmazásba vétetni, tagjait alkalmazkodás végett értesíteni sziveskedjék. (Budapesti p. ü. ig. 66,620/VI.—b. 1890. sz.)

Svoboda, s. k.

* A fenti végzés ama pénzügyministeri rendelet folyománya, mely a ministerhez beadott kérvényünk elintézésékepen 115,271/890. sz. a. adatott ki, s mely szerint az idén kivételkép még megengedettett, hogy az átbélyegzésre szánt régi naptáraknak csupán naptáríve szolgáltatassék be, mely naptárív rendesen már otthon tépetett le. A jövőre nézve azonban szigorúan rendeli el a bélyeg-törvény fenti §-ának pontos betartását a nevezett rendelet.

Éber figyelmébe ajánlatik tehát a naptárkiadóknak, hogy megmaradt régi naptárjaikat ezentúl teljesen adják be átbélyegzés végett. Előre letépett naptár (vörös)-ívek a p. ü. igazgatóságok által ezentúl visszafognak utasíttatni.

** A bélyeg és illetéki törvények és szab. fenthivatolt §-ának szövege a következő:

197. §. Az el nem kelt, de lebélyegzett naptárpéldányokból, a mennyiben rajtok a használatnak legkisebb nyoma sem látszik, a lefizetett bélyegilleték azon évi december első napjáig, melyre a naptár szól, visszatérítettik, akképen, hogy érettök ugyanannyi példány ingyen bélyegeztetik meg, mely kedvezményt azonban évenként csak egyszer lehet igénybe venni.

Ily esetekben a bélyeg vagy bélyegjegy a fél jelenlétében keresztül üttetik, és a naptár a címlappal, illetőleg azon lapokkal együtt, melyek a tulajdonképeni naptárt foglalják magukban, a számadás okiratolása végett, visszatartatnak, a nyomtatvány többi alkatrészei ellenben a félnek visszaadatnak.

Számlabélyeg mentesség.

Pénzügyministeri rendelet a megtekintési (bizományi számlák) bélyegmentessége tárgyában.

«Aigner Lajos budapesti könyvkereskedőnek, mint a magyar könyvkereskedők egyleti elnökének ide csatolt beadványa oly utasítással küldetik le az igazgatóságnak; miszerint folyamodót arról értesítse, hogy a könyvkereskedők küldeményeihez csatoltatni szokott számlák vagy árújegyzékek csak az esetben nem esnének az 1881. évi XXVI. t.-cz. 6-ik §-ában meghatározott 1 kr-os, illetve 5 krnyi bélyegilleték alá, ha azok nem származnak az illető kereskedő javára már tényleg fennálló követelésből, illetve ha azok csakugyan csupán az árak iránt nyújtandó tájékozás végett csatoltatnak a küldeményhez.»

«Minthogy azonban ezen feltételeknek fenforgása a számlának rendes alakban való kiállítása esetében nem ellenőrizhető, ennél fogva a törvényes határozmányok pontos betartása szempontjából okvetlenül megkívánatik, hogy a megtekintés, illetve kiválasztás végett és nem megrendelés folytán szétküldött könyvekhez eddigelé csatolt rendes számlák vagy egyszerű árjegyzékek (Preiskurant), oly alakban kiállított kísérő iratok által pótoltsanak, melyekben a küldemény fentjelzett célja és természete azokon, minden kétséget kizáró módon kitüntetve legyen.»

• Budapesten, 1881. évi május hó 17-én.

A m. kir. pénzügyminister helyett:

Kralitz, m. k.

Hirlapbélyeg engedély

hirdetményekre sat.

A kereskedelemügyi m. kir. minister 5829/1890. számú rendelete a hirlapjegy-kedvezménynek az ingyen járó hirdetményes időszak lapokra való kiterjesztése tárgyában.

A hazai sajtó, ipar, stb. termékeinek lehető terjesztése érdekében ezennel kiterjesztem a hirlapjegy-kedvezményre való igényt az egyes könyvkereskedők, iparosok, kereskedők, gyárosok stb. által, vagy csupán saját üzlelük, vagy egész üzletsoportok érdekében időnkint kiadatni és nagyobbbrészt előfizetés nélkül, ingyen kiosztatni szokott nyomtatott hirdetményekre. ha

a) e sajtótermékek a magyar szent korona területén vagy Ausztriában rendes időközökben megjelennek, illetve postára adatnak és vagy a belföldre vagy Ausztriába szólnak, és ha

b) megfelelő elnevezés, valamint a felelős szerkesztőnek minden egyes példányon való megjelölése által az időszak folyóirat jellegét öltik.

A hirlapjegy-engedély kieszközlésére és a hirlapjegygyel való bérmentesítés módozataira vonatkozó szabályok a sajtótermékek ezen fajtájára is változatlanul érvényesek.

Hirlapbélyeg engedély.

Hirlap-jegyengedélyek a bizományosok (könyvkereskedők) által szétküldött hirlapok, folyóiratok és gyűjtőművek számára.

A könyvkereskedői bizományosok hirlap jegyengedélyre való igénye körül fölmerült kételyek elosztatása végett a postai tarifák és póstaüzleti szabályzat 11. §. 5. pontjának, továbbá a magyarosztrák posta- és távirda egyezmény foganatosító szabályzata 2. §-ának és a m. é. P. és T. R. T. 349. lapján megjelent 54,494 sz. rendeletnek ide vonatkozó határozatait röviden következőleg foglalom össze:

1. Hirlap jegyengedély és hirlapjegygyel való bérmentesítés mellett való postai szállításra alkalmas minden hirlap, folyóirat, bekötött, vagy bekötetlen gyűjtőmű, avagy egyéb sajtótermék, mely

a) a magyar szent korona területén avagy Ausztriában rendes időközökben megjelenik, illetve póstára adatik és a belföldre, avagy Ausztriába van címezve;

b) melyre időszaki (pl. havi, negyedévi, félévi, stb., de nem füzetenkénti) előfizetés van hirdetve, és

c) melynek minden egyes példánya a felelős szerkesztő nevét viseli.

2. Hirlap jegyengedélyre igényt tarthatnak, a fent meghatározott sajtó termék felelős szerkesztőin, vagy kiadóin kívül, a terjesztést elvállaló bizományosok (könyvkereskedők) is.

3. Ugy a szerkesztő, illetve a kiadó, mint a bizományos (könyvkereskedő) azon posta és távirda igazgatóságtól tartozik a hirlap jegyengedélyt a fennálló szabályok szerint kérvény útján kieszközölni, melynek kerületéhez tartozik azon postahivatal, illetve postahivatalok, melynél a hirlapjegyeket vásárolni illetve melynél az illető sajtótermékeket földadni kívánja.

4. A kir. posta és távirdahivatalok az előirt hirlap statisztikát (l. P. és T. R. T. f. évi 321 l.) ehez képest nemcsak azon belföldi hirlapokról és folyóiratokról tartozik gyűjteni, melyek székhelyükön megjelennek, hanem azokról is, melyek ugyanott meg nem jelennek, de bizományosok (könyvvárusok) által hirlap jegyengedély alapján hirlap jegygyel bérmentesítve náluk póstára adatnak. (Keresk. min. 68,105/89. sz. rendelete.)

Hirlapbélyeg tarifa.

a) *Heti és kétheti lapoknál:*

250 grammig 1 kr.

250 grammon túl 500 gr.-ig minden 100 gramm után még 1 kr.

500 grammnál nehezebb szám szétosztandó.

b) *Háromheti, havi és negyedévi lapoknál:*

500 grammig 100 grammonként 1 kr.

500 grammnál nehezebb füzet csak nyomtatvány portóval postabélyeggel mehet.

c) *Napi és félheti lapoknál:*

minden számra 1 kr. tekintet nélkül a szám súlyára.

A frankirozásra — kivéve a *b)* alatti túlsúlyú füzeteket — csakis hirlap bélyegek használhatók.

Folyamodvány minta.

Tekintetes posta-távirda igazgatóság!

Hivatkozással a N. M. Kereskedelmi ministerium 68105/89. sz. rendeletére, kérem részemre a következő folyóiratokra a hirlapbélyeghasználatának engedélyét megadni és p.:

Budapesti Szemle (Budapest),

OM Monarchia írásban (Budapest),

Modenwelt (Bécs),

Universum (Bécs) stb. stb.

s az illetékes postahivatalt a szükségrendő hirlapbélyegek kiszolgáltatása iránt szívesen értesíteni.

X. 1891 máj. 1.

Kiváló tisztelettel

X. X.

könyvkereskedő.

Nyomtatvány (keresztkötés) díjszabás.

A magy. keresk. minister 10,495/91. sz. körrendelete a nyomtatványdíjszabás tárgyában.

F. é. márczius hó 1-étől kezdődő hatálylyal a magyar-osztrák és a magyar-német csereforgalomban a nyomtatvány-küldeményekre nézve a következő díjkedve mény lép életbe:

Az eddig fennállott 50—250 gr. súlyú nyomtatvány díjcsoportja ketté választatik akkép, hogy a magyar-osztrák forgalomban 50—150 gr.-ig és a magyar-német forgalomban 50—100 gr.-ig 3 kr.

továbbá a magyar-osztrák forgalomban 150 és a magyar-német forgalomban 100 grammon felül 250 grammig — úgy mint eddig — 5 kr. jár.

A belföldi forgalomban a tarifa nem szenved változást. — A nyomtatvány-küldemények díjai e szerint a belföldi, a magyar-osztrák és a magyar-német forgalomban a következők:

Díj kr.	A belföldi	A magyar-osztrák	A magyar-német
	f o r g a l o m b a n		
1	10 gr.-ig		
2	10 gr. felül 50 gr.-ig	50 gr.-ig	50 gr.-ig
3	50 « « 150 «	50 gr. felül 150 gr.-ig	50 gr. felül 100 gr.-ig
5	150 « « 250 «	150 « « 250 «	100 « « 250 «
10	250 « « 500 «	250 « « 500 «	250 « « 500 «
15	500 « « 1000 «	500 « « 1000 «	500 * « 1000 «

Budapest, 1891 február 17-én.

Baross, s. k.

Postaügy.

A főpostaigazgatóság válasza egyletünk beadványára.

A «Magyar könyvkereskedők egylete» nevében hozzám beadott f. é. július 1-én kelt panaszára értesítem uraságodat, hogy a panaszban előadott minden egyes körülményre érvényben álló s a postahivatalok által zsinórmértékül követendő szabály áll fenn, így nevezetesen: a levélpostai küldemények utánküldését, illetőleg a Postatarifák 14. §-a elrendeli, hogy ha címzett lakhelyet változtat, a mennyiben az a postahivatal előtt i. meretes, a küldemény az újabb tartózkodási helyre utánküldendő, továbbá a «Posta rendeletek Tára» 1879. évi 14-ik számában 4305. sz. alatt megjelent minis-teri rendelet a levelezéseknek gondos kézbesítését hagyja meg s elrendeli, hogy a címzettek, esetleg a hatóság segélyével is kipuhatolandók.

A nem kézbesíthető kocsipostai küldeményeknél pedig a leadó hivatal a «Posta Rendeletek Tára» m. é. 55-ik számában 37,114. szám alatt megjelent rendelet értelmében köteles a feladó-hivatalhoz jelentést tenni a feladó további rendelkezésének kikérése végett tehát itt is alkalma van a közönségnek a küldeményt lakváltoztatás esetén a címzett után küldetni.

A beváltott postai megbízások összegeinek utalványozásánál a Posta Rendeleték Tára 1882. év 37. sz. 34,821. szám alatt megjelent rendelet értelmében szintén köteles a leadó postahivatal a postautalványon a fizető (címezett) fél nevét kiírni; végül az előfizetési jegyek bélyegmentes voltát az illetékszabályzat 30-ik §-a írja elő.

Ezek szerint ha a most hivatolt szabályoktól eltérő eljárás követetnének, nem új szabályrendeletnek, de a mulasztó hivatal nagy község rendreutasításának szüksége forog fenn.

Felkérem ennél fogva uraságodat, mindes egyes, a jelzett szabályoktól eltérő esetet sziveskedjék tudomásomra hozni, hogy a hibás közeg ellen eljárassak.

Végül megjegyzem, hogy a főpostahivatal kézbesítő közegeit az érvényben levő szabályok pontos betartására ezúttal is utasítottam.

Budapest, 1886 október 6-án.

Czóbel Lipót.

Rabatt-táblázat,

ingyen példány adás esetén.

Péld.	25 ^o / _o	30 ^o / _o	33 ¹ / ₃ ^o / _o	40 ^o / _o	50 ^o / _o	60 ^o / _o	75 ^o / _o
	%	%	%	%	%	%	%
4/3	43,7	47,5	50	55	62,5	70	81,2
6/5	37,5	41,6	44,4	50	58,3	66,6	79,1
7/6	35,7	40	42,8	48,6	57,1	65,7	78,6
11/10	31,8	36,3	39,4	45,4	54,5	63,6	77,3
13/12	30,7	35,4	38,4	44,6	53,8	63,1	76,9
35/30	35,7	40	42,8	48,6	57,1	65,7	78,6
40/35	34,3	38,7	41,6	47,5	56,2	65	78,1
60/50	37,5	41,6	44,4	50	58,3	66,6	79,2
125/100	40	44	46,6	52	60	68	80

HALFER JÓZSEF

ELSŐRANCU KÖNYVKÖTÉSZETE GÉPERŐRE

BUDAPEST

IV. KERÜLET, VÁROSHÁZ-TÉR 2. SZÁM.

A t. kiadó uraknak

Ánánk a kor színvonalán álló intézetét, akár nyomtatott művek egész kiadásánál, akár egyes példányainak bekötésére.

A t. nyomat tulajdonos urak

figyelmebe ajánlja, hogy nagykereskedők, gyárak, nagykereskedések által nyomtatott árjegyek, számlák készítését, avagy fűzését gyors és szép munka elvégzése mellett a legjutányosabb árakon végzi.

A t. könyvtulajdonos uraknak

Ánánk intézetét egyes könyvek bekötésére, különösen a verők által a köznapi kötéstől eltérő, a bőrkötés vagy bécsi kötések színvonalán álló művekre, például félbőr- avagy alkalmi diszkötésű művekre. Ily esetekben a mintaszerű kivitel mellett az olcsó árak bőségesen kárpótolják a gyors kiadást, különösen, ha az ily munkák egy időnkint összegyűjtve küldetnek fel.

A könyvkötészet-tulajdonos uraknak

Ánánk márványozó-festékeimet, mint intézetünk különlegességét, mely világhírt küzdött ki magának, s nagy kivitelnek örvendhet, a határain túl is.